

Asia: LVM/891/03/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys

Yleiset kommentit hallituksen esityksestä

Yle tukee virastouudistuksen HE-luonnoksessa ilmenevää pyrkimystä muuttaa LVM:n hallinnonalan virastorakenne ja virastojen toimintatapa nykyistä ketterämmäksi. Organisaatioiden toiminnallisia siiloja purkamalla on mahdollista parantaa tuottavuutta ja kohdentaa käytettävissä olevat niukat resurssit kokonaisuuden kannalta optimaalisesti.

Samanaikaisesti uutta ketterämpää toimintamallia kehitettäessä on välttämätöntä turvata kriittisen tärkeiden toimintojen jatkuvuus, muun muassa siten ettei tärkeitä toimintoja hoitavan henkilökunnan osaaminen heikkene liiallisten organisaatiomuutoksessa tapahtuvien tehtävämuutosten takia.

Yleisradio tunnistaa Viestintäviraston tehtäviin kuuluvissa toiminnoissa mediamarkkinan kannalta kolme kriittisen tärkeää lakisääteistä tehtäväaluetta, joiden jatkuvuudesta on virastouudistuksessa nimenomaisesti huolehdittava:

1) Laajin ja koko yhteiskunnan kannalta merkittävin on radiotaajuuksien hallinto, jossa on mm. meneillään Suomen kannalta tärkeä kansainvälinen taajuuskonferenssiin WRC-2019:hen valmistautuminen. (Laki sähköisen viestinnän palveluista, luvut 3-6)

2) Koko mediamarkkinan kannalta erittäin tärkeä on tv- ja radiolähetyspalvelujen markkinan HMMV-sääntely- ja valvonta (Laki sähköisen viestinnän palveluista, luvut 7-8 ja 10-11). Tätä tukumarkkinaa hallitsee Digita Oy:n monopoli. Viestintävirasto on toistuvasti asettanut markkina-analyysiensa

perusteella Digitalle hinnoitteluvollisuuksia. ViVi on keväällä 2018 aloittamassa seuraavan HMM-analyysin valmistelua. Nyt arvioitavissa olevan aikataulun perusteella markkina-analyysi- ja hintasääntelypäätösten antaminen tapahtunee vuoden 2019 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Välittömästi hallintopäätöksen antamisen jälkeen seuraa päätösten täytäntöönpanovaihe sekä mahdollinen valitusprosessi korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Yleisradion sekä kaupallisten tv- ja radioyhtiöiden toimintaedellytysten turvaamisen kannalta on kriittisen tärkeää, että Viestintävirastossa kerätty kilpailuoikeudellinen, taloustieteellinen ja mediamarkkinaa koskeva asiantuntemus kohdennetaan edelleen vähintään nykyisessä määrin tv- ja radiolähetyspalvelujen markkinan HMM-sääntely- ja valvontaan. Virastojen yhdistymisen yhteydessä tapahtuvat henkilöstön tehtävämuutokset eivät saa vaarantaa tämän asiantuntemuksen käyttämistä näihin tehtäviin.

3) EU:n valtioneuvoston päätökset velvoittavat jäsenvaltioita järjestämään julkisen mediapalvelun tehtävälle ja rahoitukselle tehokkaan valvonnan

(ks. komission tiedonanto valtioneuvoston päätösten soveltamisesta julkiseen yleisradiotoimintaan kohta 54, 2009/C 257/01). Suomessa Yleisradion julkisen palvelun tehtävän ja rahoituksen laillisuusvalvonta on määrätty Viestintäviraston tehtäväksi (YleL 12 a § ja 12 b §). Yleisradion rahoituksen kansallinen valvonta on parhaillaan EU-komission kilpailupääosaston arvioitavana Medialiiton tekemän kantelun seurauksena. Kansallisen toimintavapauden turvaamiseksi on välttämätöntä, että Ylen tehtävän ja rahoituksen laillisuusvalvonta säilyy edelleen tehokkaana, jotta ei synny vaaraa komission ryhtymisestä kansallista toimintavapautta rajoittaviin toimiin riittämättömäksi katsotun valvonnan takia. Virastojen yhdistymisen yhteydessä tapahtuvat henkilöstön tehtävämuutokset eivät saa vaarantaa tehokkaan valvonnan jatkumista. Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta painotti marraskuussa 2017 Yleisradion tehokkaan valvonnan jatkumista virastouudistuksesta huolimatta (mietintö LiVM 21/2017 koski tietoyhteiskuntakaaren muuttamista HE 82/2017 pohjalta, mietinnön pääjakso "Valiokunnan yleisperustelut", väliotsikon "Valvontamaksu" alla).

Yleisperustelut

Yleisradio ehdottaa, että HE-yleisperusteluihin tehdään seuraavat kaksi lisäystä edellä yleiskommenteissa korostamiemme kriittisen tärkeiden tehtävien korostamiseksi:

Luonnoksen jakso "3.3.1. Liikenne- ja viestintävirasto", alkaen s. 33-

LUONNOSTEKSTI:

"Tavoitteena on luoda tehokas ja toimiva rakenne, joka synergiaetuja voidaan saavuttaa tarkastelemalla virastojen palveluja ja asiakkuuksia kokonaisuutena ja suunnittelemalla tämän perusteella uudenlaisia palvelurakenteita ja uudenlaista asiakkuuksienhallintaa." YLEISRADION LISÄYSEHDOTUS: "Samanaikaisesti nykyisten lakisääteisten tehtävien suorittaminen turvataan sitten, ettei virastouudistus aiheuta häiriöitä liikenne- ja viestintämarkkinoiden toimintaan." LUONNOS JATKUU: "Toimivat liikenne- ja viestintäpalvelut ovat osa yhteiskunnan perustaa ja tiedon osuus tulee palveluissa edelleenkin korostumaan.

Luonnoksen jakso "Vaikutukset tietoyhteiskuntaan", alkaen s. 51-

YLEISRADION LISÄYSEHDOTUS uudeksi tekstikappaleeksi ennen väliotsikkoa ”Vaikutukset sukupuolten väliseen tasa-arvoon”:

”Viestintävirastolla olevien tietoyhteiskunnan toimintavarmuuden kannalta kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan virastouudistuksessa. Laajimpia näistä tehtävistä ovat Kyberturvallisuuskeskuksen toiminta ja radiotaajuuksien hallinto. Viestintämarkkinoiden markkina- ja radiolähetyspalvelujen osalta on kriittisen tärkeää mediayritysten toimintaedellytysten turvaamisen kannalta. Yleisradion julkisen palvelun tehtävän ja rahoituksen tehokas laillisuusvalvonta turvaa eduskunnan harjoittaman kansallisen päätöksenteon vapauden EU-komission valtioneuvoston päätöksiin perustuvalta puuttumiselta.”

Yksityiskohtaiset perustelut

-

Lakiehdotukset

-

Holopainen Janne
Yleisradio Oy - Lakiasiat